

Skúšobný poriadok Mondio-Ringu

platný od 1.1.1994.

Schválený ako mezinárodný skúšobný poriadok komisie pre pracovnú kynológiu FCI dňa 5.9.1994 s tým, že usporiadanie akcií podľa tohoto skúšobného poriadku vo svojom štáte musí dať súhlas príslušná členská organizácia FCI.

I. Úvod

Náplň Mondio-Ringu bola spracovaná zástupcami Európy a Ameriky z dôvodu zjednotiť jednotlivé národné skúšobné poriadky a vniesť tak obohatenie do výcviku psov, tak pre začiatočníkov, ako aj pre pokročilých.

Jeho cieľom je:

- priniesť pobavenie pre divákov
- zabezpečiť účastníkom predvedenie výcviku psov zo stupňujúcimi sa požiadavkami.
- umožniť odbornej kynologickej verejnosti športové súťaženie

K prevedeniu Mondio-Ringu potrebujeme uzavretý priestor (štadión) vybavený príslušnými pomôckami, jedným alebo dvoma pomocníkmi v ochrannom odevu, psovodi a rozhodcovia, ktorých úlohou je posudzovať účastníkov podľa tohoto skúšobného poriadku.

Tento poriadok popisuje jednotlivé cviky, príslušný počet bodov pre každý cvik a stratové body jednotlivých chýb.

Aby se všetci mohli zo skúšobným poriadkom Mondio-Ringu dobre oboznámiť, je:

- ľahko pochopiteľný v popísaní jednotlivých cvikov
- jednoduchý v prevedení
- jasný v hodnotení

Napriek mimoriadných okolnostiam, alebo nedostatečnom popísaní cviku, nesmie nikdy rozhodca zabudnúť na dôvod, pre ktorý tento skúšobný poriadok vznikol. Musí byť presne použiteľný z rešpektovaním jeho zvláštností, predovšetkým však musia byť vylúčené všetky znevažujúce výklady a predsudky.

Cieľom tohoto poriadku je zdôrazniť:

- z pôsobnosť psov
- kvalitu ich výcviku
- umenie psovodov
- a predovšetkým vlohy psov

Obsahom sú 3 disciplíny v bežnom poradí:

- poslušnosť
- skoky
- obrana

Poradie jednotlivých cvikov v každej disciplíne se pred zahájením súťaže losuje medzi jednotlivými účastníkmi a je pre všetkých rovnaké.

Upozornenie: Skúšobný poriadok Mondio-Ringu je prekladaný do viacerých jazykov. V prípade nejasnosti platí francúzsky text.

II. Pomocník pre obranu.

Pripomeňme si, že predtým bola takáto osoba pomenovaná názvami "Apač", "Zlý páchatel", "Manekýn", "Slamník", v Amerike "becoy" (návnada), alebo "Pomocník".

Každé takéto označenie nesie so sebou vlastnú filozofiu výcviku a bolo by zaujímavé uviesť ďalšie výrazy používané v Nemecku, Španielsku, Holandsku, Taliansku, alebo Švajčiarsku.

Názov "pomocník pre obranu - figurant", bolo prevzaté ako celkom nové označenie. Tak ako u polovných, služobných alebo pracovných psov pomocník vlastne neútočí, ale väčšinou sa bráni alebo uteká, alebo má za úlohu psovi zobrať jeho predmet.

Napriek figurant, ako je vyššie popísané, je kamarádom psa i psovoda i keď musí byť pre oboch protivníkom. V prvom rade musí ale pracovať s rozhodcom a podporovať jeho hodnotenie. Ak sa chová pasívne, je len pohybujúcim sa panákom, ktorý je dobrý len k tomu, aby sa nechal kúsnúť. Ale ak chce pomôcť rozhodcovi aby mohol zhodnotiť kvalitu psa, musí pôsobiť ako protivník zvieratá. Svôj odpor môže zvyšovať, pretože je chránený odevom. Môže sa taktiež chovať (úmyselne alebo neúmyselne) ku každému psovi inak.

Má ťažkú úlohu, ktorú ale musí vždy riešiť športovným a čestným spôsobom. Nie že by sme sa zaoberali technickými detailami práce pomocníkov - figurantov nikdy nesmieme zabudnúť na 3 zlaté pravidlá:

1. Pomocník (figurant) musí byť absolútne nestranný
2. Nikdy nesmie v žiadnom prípade pôsobiť psovi fyzickú bolesť.
3. Musí sa chovať vždy tak, ako by nebol chránený ochranným odevom a psovi sa brániť, alebo na neho pôsobiť svojou rýchlosťou, prešibanosťou, útočnosťou a uhybaním sa.

Samozrejme je, že za prácu pomocníka - figuranta zodpovedá rozhodca a preto ho musí v jeho pokynoch vždy poslúchnuť.

III. Všeobecné ustanovenie.

1. Hlásenie.

Na pokyn usporiadateľa sa dostaví psovod na plochu cvičiska. Zo svojím psom, ktorého má voľne u nohy bez vodítka, obojku alebo náhubku sa postaví na miesto určené rozhodcom a hlásí sa. Psovod podáva dialku a výšku skokov a ich poradie.

Hlásí rozhodcovi, že svojho psa na vzdialenosť odvoláva hlasom alebo zapískaním. Vybere si obálku, v ktorej je uvedený spôsob prvého zadržania utekajúcej osoby. Obálku neotvorí, odovzdá ju rozhodcovi, ktorý ako jediný po bezprostrednom štarte psa k zadržaniu vie, či sa jedná o zadržanie so zákusom alebo o prerušené zadržanie (viď predbežný popis zadržania). Potom si vezme psovod z iného stojanu kus dreva (číslovaného) pre cvik "vyhľadanie predmetov" a uschová si ho v prázdnom vrecku nohavíc, alebo bundy.

2. Príprava na zahájenie cvikov (pre všetky práce rovnaké)

Psovod stojí a zostáva k dispozícii usporiadateľa, ktorý je u štartovních bodov v blízkosti cca 3m v každom cviku doprevádza. Prvým pokynom rozhodcov je povolené sa postaviť na štart. Psovod má 30 sekúnd čas, aby svojho psa uviedol do stanovenej polohy. Pokiaľ týchto 30 sekúnd uplynie, je cvik anulovaný.

Psovod uvádza svojho psa do polohy 1 povelom ("sadni", "ľahni", alebo "stoj" - vždy podľa cviku).

Ďalší povel je ponechaný na vôľu psovoda k úprave psa je dovolené (napr. "zostaň").

Každý ďalší povel k uvedeniu psa do polohy, alebo k jeho úprave v polohe, je považovaný za druhý povel za druhý povel a je trestaný stratou 1 bodu, Pri viac ako 5-tich poveloch navyše, je cvik anulovaný, a to aj vtedy ak stanovený čas 30 sekúnd ešte neuplynul.

Akonáhle je psovod so psom v riadnej polohe, dáva rozhodca pokyn k zahájeniu cviku a psovod dáva príslušný povel pred ktorým môže použiť oslovenie psa menom. Každý neustanovený povel bude potrestaný.

3. Zvukové povely k odvolaniu ku konci cvikov.

Sú 2 spôsoby odvolania:

- a) na vzdialenosť = privolanie
- b) v blízkosti (1m) = k nohe

Privolanie na vzdialenosť môže byť prevedené hlasom alebo písknutím. Príslušný spôsob musí psovod oznámiť rozhodcovi pri hlásení a dodržiavať počas priebehu celých skúšok. Nedodržanie znamená stratu bodov.

Privolanie k nohe z blízka sa dáva hlasom. Tak ako povel hlasom aj písknutie musí byť krátke a súvislé. Pokiaľ tak nie je, považuje sa to za ďalší povel a znamená bodovú stratu.

K odvolaniu je povolený len jeden zvukový povel. Každý ďalší povel bude potrestaný (viď pokyny v popise každej práce). Pri ďalších poveloch nasleduje bodová strata podľa "všeobecného chovania". Taktiež mínus 10 bodov (pri púšťaní), pokiaľ pes v určenom čase nie je naspäť "u nohy".

V triede I. je ponechané na psovodovi či svojho psa privolá, alebo ho nechá figuranta strážiť. Každopádne zvolený spôsob musí ohlásiť rozhodcovi pri hlásení.

4. Všeobecné predpisy

Všeobecné chovanie.

Pokiaľ je rozhodca názoru, že prevedenie jedného, alebo viacerých cvikov je povrchné, odpočíta z celkového počtu bodov pri každom cviku až 10%.

Pokiaľ sa psovod pred, v priebehu alebo po vykonaní skúšky nechová slušne, jedná rozhodca podobne. Výška odpočítaných bodov závisí na jeho uvážení.

V priebehu skúšky je psovodovi zakázané podávať akékoľvek námietky k zboru rozhodcov aj v prípade zranenia psa či seba samého. V prípade nedodržania tohoto ustanovenia nasleduje strata 10 bodov za "všeobecné chovanie", v prípade opakovania vylúčenie zo skúšky.

Bodová strata za "všeobecné" chovanie sa ospočíta z celkovo dosiahnutých bodov. V prípade obzvlášť neslušného chovania psovoda, môže ho rozhodca vylúčiť z ďalšej účasti, odobrať mu výkonnostný zošit a tento s príslušnou správou odovzdať príslušnej národnej výcvikovej komisii.

Podmienky účasti pre skúšky Mondio-Ring.

Psovod musí mať pre svojho psa vystavený výkonnostný zošit od svojho národného kynologického zväzu. Pripustení sú všetky plemená psov, pokiaľ majú preukaz pôvodu uznaným FCI.

Predtým, ako je pes pripustený k prevedeniu skúšky podľa III. triedy, musí sa preukázať jeho kvalifikácia nasledovne:

- v triede I. 2 skúšky s počtom bodov od 160 do 200
- v triede II. 2 skúšky s počtom bodov od 240 do 300

Psovod môže, pokiaľ si praje vykonávať skúšky v tej istej triede tak dlho, ako chce, pokiaľ pes nedosiahne v III. triede 300 bodov, môže späť v kategórii II. vykonávať súťaže tak dlho ako uzná za vhodné.

Medzinárodné majstrovstvá Mondio-Ring

Nejlepší psi se setkávají na mistrovství, které je pořádáno každým rokem v druhém říjnovém konci týdne. Každá zemská organizace smí provést na toto mistrovství vlastní výběr účastníků. Možný počet účastníků z každé země určí pořadatel.

Směrnice.

Každým rokem, nejméně 6 měsíců před mistrovstvím, vydá pořadatel směrnice. Které obsahují:

- náhrady pro rozhodčí a pomocníky
- nabídku výkonů pro psovody.

Sbor rozhodčích.

Přizváni jsou 3 rozhodčí. Jeden z pořadajících zemské organizace, 2 rozhodčí z různých zemí. Tito jsou vylosováni bez ohledu na pořadající zemi.

Pomocníci figuranti.

Ve třídě III. pracují 3 figuranti. Kterou obranářskou disciplínu bude každý z nich figurovat, rozhodne los.

Průběh zkoušek.

Organizátor se zavazuje soutěže připravit starostlivě a to do nejmenších detailů. Aby byla zaručena účast zahraničních psovodů, musí být příslušné zahraniční organizace včas vyrozuměny. Místo, kde se zkoušky konají musí být nejméně 60 x 40 m velké, nejvíce 5 000 m² - Půda nesmí být dlážděná ani asfaltová. Nutno dbát toho, aby v tomto prostoru nebyly žádné předměty o které by se mohl pes zranit. Prostor musí být oplocen. Pořadatel je povinen zabezpečit 2 osoby pro přemístňování překážek, předhazování potravy atd. Rovněž je povinen zabezpečit vedoucího prostoru, který dobře zná zkušební řád i průběh jednotlivých cviků.

Stůl pro sekretariát rozhodčí komise musí být umístěn tak, aby od něho mohl rozhodčí dobře sledovat průběh celé zkoušky. Dále je potřebná jedna nebo dvě osoby, k zabezpečení bezporuchové funkce sekretariátu. Pořadatel se musí postarat též o označení prostoru. Každý začátek cviku musí být označen. Pro cvik "hlídání předmětů" musí být označeny 2 kruhy o průměru 2 a 5 m.

Organizátor připraví pro rozhodčí následující pomůcky:

- 6 předmětů pro útoky
- překážku pro útok (viz zkuš. řád).
- 3 překážky (dle obrázků ve zkuš. řadě).
- 6 aprotovacích předmětů (viz seznam zkuš. řádu).
- kousky potravy
- předměty ze dřeva (10 x 2cm) pro "vyhledávání předmětů"
- 2 pistole ráže 9 mm
- vlaječky jako označení pro "přerušovaný útok"
- bodové listy
- 1 až 2 úkryty (zástěny) pro cvik "ukrytí psovoda"
- 3 až 4 předměty běžné potřeby pro "hlídání předmětů".

Aprotovací předměty jakož i ty pro útok, jsou vylosovány rozhodčím bezprostředně před zkouškou. Pořadatel rovněž zabezpečí pro každou třídu a zkušební den zkušebního psa. Mimo toho usiluje také o to, aby byla zabezpečena houkačka k označování začátku a konce cviků. Používání píšťalky je ponecháno výhradně pro psovoda.

Požadovány jsou 2 vchody a východy a to jeden pro psovoda se psem, druhý pro figuranty. Pro figuranty musí být zabezpečeno místo (stan, místnost), kde by se zdržovali v době kdy obrana neprobíhá. Toto místo je voleno tak, aby nespádalo pozornost cvičících psů, musí být od cvičebního prostoru vzdáleno nejméně 5 m. Na cvičební ploše, ani na jejím okraji, nesmí být postaveny nádoby s vodou.

Mimo cvičební plochu musí být postaven úkryt, ve kterém se může zdržovat psovod v průběhu přípravy na cvik "průzkum terénu". Zde má také příležitost dát svému psu napít.

Losování.

Před začátkem zkoušek provede pořadatel losování startovního pořadí. Rovněž za přítomnosti psovodů je losováno pořadí jednotlivých cviků, jakož i výchozí poloha psů pro cvik "polohy" (sedni, vstaň, lehni). Naposled se losuje poloha psa v průběhu cviku "ukrytí psovoda" (sedni, lehni).

Zkušební pes.

Povinně musí být před začátkem zkoušek v každé třídě předveden zkušební pes.

Potrava.

Musí být připraveny různé kousky potravy v přiměřené velikosti (nejvíce ve velikosti pěsti). Může to být sýrové nebo vařené maso, kosti, ryba, sýr, suché pečivo, cukr atd.

Hůl.

Připravená hůl musí být z bambusu křížem rozřezaného.

Povely.

Musí být dávány psovodem přesně podle zkušebního řádu, mohou být dávány...

Bodové listy.

Musí odpovídat příslušnému vzoru a musí obsahovat veškeré údaje o zkoušce. Vyplňují se pro každou třídu a psa 3x (1 originál a 2 kopie):

- originál pro rozhodčího
- jedna kopie pro pořadatele
- druhá kopie při vyhlášení výsledků je určena pro psovoda

Činnost a povinnosti rozhodčích.

Pokud sbor rozhodčích sestává z více rozhodčích, posuzují tito společně a nikoliv jednotlivě. Musí znát přesně zkušební řád a toho se také držet.

Rozhodčí využívá zkušební řád samostatně a řídí speciální práci pomocníků ve třídě I, II a III.

Pro jasné chyby je nutno používat přesných odečtu uvedených ve zkušebním řádě. Každá bodová ztráta musí odpovídat buď chybě - nevyhovujícímu výkonu psa, nebo chybnému chování psovoda. Předtím než se zúčastní zkoušek, jsou účastníci povinni se seznámit s řádem a předpisy.

Rozhodnutí rozhodčích nebo sboru rozhodčích, ve vztahu na možné případy ve zkušebním řádu neuvedené, je nedotknutelné.

Výhradně rozhodčí stanovuje průběh cviků. Všechny cviky se provádějí až na jeho schválení, Houkačkou dává signál k zahájení a ukončení každého cviku. Musí dávat pozor na to, aby všechny cviky pro každého psa byly provedeny ve stejném pořadí a stejným způsobem. Podmínky musí být pro všechny psy stejné.

Bezprostředně po každém jednotlivém cviku komentuje rozhodčí pro diváky srozumitelným způsobem práci a zadaný počet bodů. Sčítá celkový počet bodů a podepisuje bodovací listy. V průběhu 15 minut po ukončení zkoušky psem má být jeho bodovací list vyplněn.

Pomocníci pro obranu - figuranti

- Figurantům je zakázáno bití psa holí.
- Pistolí se střílí do vzduchu v úhlu cca 45°.
- Před začátkem příslušného útoku přemístí se do vzdálenosti 10 - 20m před psa do středu cvičebního prostoru.

IV. Poslušnost

1. Volné sledování u nohy.....6 bodů

Rozhodčí nebo pořadatel ukáže psovodovi cestu, kudy má se svým psem jít. V průběhu této cesty jsou tři změny směru obraty v pravých nebo ostrých úhlech, jeden obrat čelem vzad a 2 x zastavení na pokyn rozhodčího.

Srážky:

- pes předbíhá, zůstává vzadu, mírný boční odstup (nezáleží zda se tak děje na rovném úseku, při obratu, zastavení, nebo otočení) za každou chybu - 0,5 bodu
- pes opustí, nebo nenásleduje psovoda - 6 bodů

2. Nepřítomnost psovoda.....10 bodů

Na místě označeném rozhodčím je pes odložen v leže u třídy I. a II. U třídy III. je losováno zda bude odložen v sedě nebo vleže.

Rozhodčí může - dle možnosti prostoru a okolí - místo pro tento cvik měnit. Psovod je nepřítomen po dobu 1 minuty, počítáno od doby, kdy zajde do úkrytu. Nesmí se otáčet ke psu na cestě do úkrytu, ani při vstupu do úkrytu. V průběhu nepřítomnosti psovoda probíhá pokus o odvrácení pozornosti psa, při němž se pes musí chovat klidně, nesmí se pohybovat, nebo měnit polohu. Způsob odlákání pozornosti psa je odlišný v každé příslušné třídě. Nesmí se přitom jednat o útok nebo dráždění a musí se toto dít nejméně ve vzdálenosti 10 m od psa. Účast figuranta není dovolena.

Srážky:

- pes v průběhu 1 minutové nepřítomnosti psovoda zaujme jiný postoj - 10 b.
- nebo v průběhu odchodu psovoda do úkrytu - 10 b.
- pes se vzdálí z místa odložení, aniž by změnil postoj, za každý metr - 1 b.
- pes změnil postoj po příchodu psovoda - 2 b.
- psovod se psovi ukáže v průběhu cviku - 10 b.
- každý nepovolený povel - 10 b.
- psovod se otočí na psa na cestě k úkrytu nebo při vstupu do úkrytu - 10 b.

3. Vysílání vpřed.....12 bodů

Pes je odložen za startovní čáru na bodě vyznačeném kolmicí. Na pokyn rozhodčího dává psovod svému psu povel "vpřed". Pes se má vzdálit v přímém směru do vzdálenosti 20 m a má doběhnout na označené rovnoběžné ke startovní čáře.

Tato čára je 20 m dlouhá zakončená značkami (nebo 2 praporky). Pro třídu II. a III. je tato čára 30, případně 40 m vzdálená rovnoběžně od startovní čáry. Od ohraničení, vždy 5 m směrem dovnitř, jsou vždy 1 m dlouhé kolmé čáry, které označují optimální prostor k dosažení.

Jakmile pes dosáhne příslušnou rovnoběžně probíhající čáru přivolá si psovod svého psa povellem nebo zapískáním "k noze".

Body:

- dosažení optimální zóny - 12 b
- mezi ohraničením a kolmicemi - 8 b
- mimo ohraničení - 4 b

Srážky:

- zvukové nebo pokynové povely - 2 b
- každý další povel k vysílání - 4 b
- pes nejde přímo, každé odchylení od směru - 1 b
- pes se vrací před zvukovým povellem psovoda, za každou chybu - 2 b
- pes vyběhá:
 - a) před pokynem rozhodčího - 4 b
 - b) po pokynu rozhodčího - 2 b
- pes nedosáhne stanovené čáry -12 b (čas pro zpáteční cestu : 20 vteřin)
- doplňující povel k návratu - 12 b

Nákres:

4. Polohy..... I. 10 bodů..... II + III. 20 bodů

Při tomto cviku je pes před psovodem. Musí se na vzdálenost 5,10 a 15 m dobře vidět.

Na pokyn rozhodčího dává psovod psu pokyn k poloze sedni, lehni nebo vstaň.

Ve třídě II. a III. se provádí každá ze 3 poloh 2x v pořadí dle pokynů pořadatele. Ve třídě I. je každá poloha prováděna jednou.

Body:

	I.	II. + III.
- pro3 (3x3) případně 6 (6x3) provedených poloh	9 bodů	18 bodů
- přivolání "k noze"	1 bod	2 body

Srážky:

- pes změní polohu na začátku	- 2 body
- pes neprovede přikázanou polohu	- 3
- pes se pohybuje směrem k psovodovi, za každý metr	- 1
- pes přijde k psovodovi před ukončením cviku	- 2

5. Odmítání potravy.....I . 5 bodů II + III. 10 bodů

Ve třídě II. a III. je na plochu rozloženo 6 různých kousků potravy dle zvážení rozhodčího.

Ve třídě I. je jen 1 kousek potravy, ve třídě II. a III. 2 kousky potravy (jednotlivé nebo najednou) odhozeny v průběhu poslušnosti na zem dle pokynu rozhodčího. Pro všechny soutěžící stejné.

Poznámka: Je zakázáno potravu odkládat blíže než do 5 m vzdálenosti od předmětu hledaného psem.

Srážky:

	I.	II. + III.
- pes potravu olízne, sežere, nebo vezme ji do tlamy (hozenou nebo na zemi ležící)	- 5	- 10
- pes se vzdaluje od odhozené potravy, každý metr	- 1	- 1
- psovod působí na psa zvukovým nebo pokynovým povelům, nebo odvrací psa od potravy, aby ji nemohl olíznout nebo sežrat	- 5	- 10

6. Přinášení předmětu.....12 bodů

Předmět musí být odhozen do vzdálenosti 5 m od psa. Cvik musí být proveden v průběhu 15 vteřin.

Před zkouškou je vylosováno z připraveného seznamu jaký předmět bude použit (činka, kužel, pytlík s pískem, plastická láhev, malá taštička, kolečko kočárku atd.)

Pes musí mít možnost předmět, nejvíce 1 kg těžký, dobře uchopit. Jeden povel k aportování je povolen.

Srážky:

- doplňující nebo nepovolené povely -12 b.
- zvukové nebo pokynové pokyny -12 b.
- práce není provedena do 15ti vteřin -12 b
- pes nevybíhá:
 - a) před pokynem rozhodčího - 4 b
 - b) po pokynu rozhodčího - 2 b
- pes stéká nebo si hraje s předmětem - 1 b
- pes předmět upustí, pro každé - 1 b
- pes při odevzdání předmětu nesedí - 1 b

Upozornění: Předměty ze skla a kovu jsou zakázány!

7. Vyhledání předmětu 15 bodů

Čas: 1 minuta

Psovod si při hlášení zastrčí do kapsy malé, nedotčené dřívko a hlásí rozhodčímu jeho číslo. Všichni psovodi mají dřívka u sebe stejnou dobu. Psovod odloží svého psa na přikázané místo a položí, ve vzdálenosti 30 m v dohledu psa, dřívko do pomyslného čtverce 1x1 m. v průběhu návratu psovoda ke svému psu, jsou položeny další neočíslované předměty do blízkosti (nejméně 25 cm) jeho dřeva v pomyslném čtverci (3, 4 předměty dle třídy II., III.). Předměty jsou shodné velikosti s předmětem psovoda - 10 cm dlouhé a 2 cm v průměru.

Na pokyn rozhodčího vysílá psovod svého psa povel "hledej a přines". Povolen je jeden zvukový povel. Aby pes pochopil cvik, může psovod dát psovi načichat pachy ze svých rukou.

Srážky:

- zvukový a pokynový povel - 2 b
- opakovaný povel k vysílání psa -15 b
- nepřinesení předmětu, nebo nepřinesení v určeném čase -15 b
- pes vybíhá:
 - a) před pokynem rozhodčího - 4 b
 - b) po pokynu rozhodčího -2 b
- pes štěká - 1 b
- pes předmět upustí, za každou chybu - 1 b
- pes při odevzdávání předmětu nesedí - 1 b
- pes opustí své místo při návratu psovoda (více jak 2m) -15 b
- pes se vzdálí do 2m, za metu - 1 b
- pes zvedne jiný předmět -15 b

Upozornění: Psovod si pro rozhodčího ověří u pořadatele správnost přineseného předmětu.

V. Skoky

Ve třídě I. si může psovod ze tří skoků vybrat jeden, tento sdělí rozhodčímu při hlášení.

Viz "všeobecná ustanovení" odstavce "příprava na zahájení cviků" stejný pro všechny práce.

Následující pokyny k posuzování platí pro všechny tři skoky (strmou stěnu, skok do dálky, překážku):

- psovod si umístí před skokem psa na takovou vzdálenost, která mu vyhovuje.
- postaví se ihned do označeného úhlu vpravo nebo vlevo od skoku.
- pokud pes před provedením skoku opustí své místo, tak že jej psovod musí znovu umístit, ztrácí jeden pokus a příslušnou srážku bodů.
- pro strmou stěnu a skok do dálky jsou pro každý cvik povoleny 3 pokusy.

U překážky jsou celkově k dispozici pro skok tam i zpět 3 pokusy. Jestliže zpětný skok je proveden chybně, nebo jej pes neprovede, odvede si psovod psa zpět na místo kde jej zastavil a vrátí se opět na své místo za překážku. Na pokyn rozhodčího může být cvik opakován.

Při nepodařeném pokusu, při jakémkoliv skoku, může psovod požadovat skok hlubší nebo vyšší.

Povolen je jeden zvukový povel. Každý dodatečný povel pokynem, nebo pomoc tělem, je trestán.

Psovod, ale může psa přirozeným způsobem sledovat svým pohledem, aniž by na něm ustrnul.

Jestliže pes provedl skok, je zvukový povel (nepovinný) "k noze" nebo zastavení psa, povolen. Pes musí být u svého psovoda do 10-ti vteřin a to s použitím povelu nebo bez něho, jinak následuje bodová srážka.

Potrestán bude i pes, pokud po skoku, navzdory povelu, se neuklidní. Psovod čeká na pokyn rozhodčího, než se od příslušného skoku vzdálí. Psovodu je zakázáno, aby předem svému psu skoky ukazoval.

1. Kolmá stěna 15 bodů

výška (m)	1,80	1,90	2,00	2,10	2,20	2,30	
třída I.	15	-	-	-	-	-	bodů
třída II.	12	13	14	15	-	-	bodů
třída III.	5	7	9	11	13	15	bodů

Ve třídě I. pouze jedna výška: 1,80 m = 15 bodů

Kolmá stěna může být široká 1,5 až 1,9 m. Sestává se z pevné, 1m vysoké stěny, na které jsou 10 cm vysoká a 27-30 mm tlustá prkýnka sestavena. Na zadní straně kolmé stěny se nachází nakloněná plocha (složená z latí) připevněná ke stěně ve výšce 1,7 m a vzdálena od paty stěny 1,2 m. Látky silné cca 30 mm brzdi seskok psa z kolmé stěny. Zakončená plocha slouží také k tomu, aby kolmou stěnu upevnila. Aby se mohla snázeji přepravovat, je stěna namontována na dva trámký obrácené "T". Žádná klec za stěnou, ani žádný zpětný skok.

2. Skok do dálkyI. 15 bodů III. 20 bodů

bez příkopu

délka (m)	3	3,5	4
třída I.			
třída III.	12	16	20

Ve třídě I. pouze jedna vzdálenost: 3 m = 15 bodů.

Skok se stává z rámu se 3 latěmi. Jedna lať dlouhá 2m a 10 cm vysoká se nachází v čele (vpředu) skoku. Obě dvě boční latě jsou 3 m dlouhé, vpředu 10 cm a postupně se zvyšující dozadu na 20 cm. Na konci jsou upevněny železnými klíny do půdy. Napříč přes skok jsou upevněny barevné gumy ve vzdálenosti asi 30 cm od sebe.

Pes musí rámu a 1,95 dlouhou a 1 m širokou houpačku, která se houpá nezávisle na rámu, přeskočit. Dostaneme tak skok 3 - 3,5 m. Pro 4 m skok stačí, když houpačku odpovídajícím způsobem posuneme.

Houpačka musí být sestrojena tak, aby měla přední stěnu 30 cm od země. Jestliže pes bez skoku vletí do rámu, ztrácí 4 body a je mu odečten 1 pokus. Skok může být ještě jednou opakován.

3. Překážka I. 15 bodů II.+III..... 20 bodů

výška (m)	1,00	1,10	1,20
I. (2x 7,5 bodu)	15		
II. + III. (2x 10 bodů)	12	16	20

Překážka sestává z pohyblivé, dvěma čepy opatřené stěny, která musí být 1,5 m široká a 60 cm vysoká a je zavěšena do podstavce. Nad touto stěnou se nachází otočné 30 cm vysoké prkno, které se při nepatrném nárazu skloní a nepředstavuje tak pro psa žádné nebezpečí úrazu.

Skok musí být pro požadované výšky nastavitelný. Ani před, ani za skokem se nenachází žádný příkop. Jakmile pes provedl skok přes překážku je povolen zvukový povel k zastavení psa. Při doprovodném pokynovém povelu srážka 2 bodů.

Na pokyn rozhodčího může psovod dát psovi zvukový i pokynový povel pro zpětný skok. Každý další pokyn k zastavení psa nebo skoku zpět bude trestán. Po zpětném skoku může psovod dát psu nepovinný zvukový povel "k noze".

Srážky (pro všechny 3 skoky):

- pes vyběhne před pokynem rozhodčího (+ztráta 1 pokusu) - 4 b
- pes vyběhne před pokynem rozhodčího - 2 b
- zvukový nebo pokynový povel navíc - 2 b
- váhání při skoku tam či zpět - 4 b
- divoký (rvavý) skok tam či zpět - 2 b
- nezastavení psa povel - 2 b
- další povel pro zastavení, umístění psa, vzetí psa k noze - 2 b
- další povel k provedení skoku - 5 b
- pes nepřijde "K noze" v průběhu 10 vteřin - 2 b

Srážky pro každý nepovolený povel.

Srážky (pouze pro překážku):

- zvukový a pokynový povel pro zastavení psa po skoku tam - 2 b
- pes se dotkne překážky tam či zpět - 1 b
- pes se postaví na překážku, i když ta nespadne - 2 b

VI. Obrana

1. Útok zepředu s holís překážkou (I. + III.) 50 bodů

bez překážky (II.) 40 bodů

Celkový počet bodů:	I.+ III.	II.
Vyběhnutí	10 bodů	10 bodů
Útok	30 bodů	20 bodů
Pouštění a návrat	10 bodů	10 bodů

čas: 10 vteřin

Vzdálenost: třída I. 30 m

třída II. 40 m

třída III. 50 m

Dovolené prostředky: Výhrůzné pohyby, ohrožování, zastrašování, tísňení, útok na psa (nejvíce 2 kroky), úhybné pohyby v průběhu útoku, pokud pes pustí.

Nepovolené prostředky: Uhýbání krátce před zákusem psa, údery holí, každé jednání figuranta, které může způsobit psu bolest, v takovémto případě následuje důtka a hlášení o této příhodě.

Překážky:

- vodní příkop z plastiku, výška vody nejvíce 20 cm
- balíky slámy
- naskládané, nebo do výšky postavené pneumatiky
- stoly připevněné na lešení
- síť

Až na vodní příkop, nesmí být ostatní překážky širší než 80 cm. Pneumatiky, balíky slámy nebo síť, vyšší než 80 cm. Délka je povolena 8- 10 m. Překážky musí být postaveny tak, aby umožňovaly pozorovat chování psa při útoku a nesmí způsobit psu bolest nebo zranění. Figurant se postaví do středu 3 m za překážku.

Srážky:

	I.+ III.	II.
- pes vybíhá vpřed pokynem rozhodčího a -5 ze "všeobecného chování"	-10	-10
- pes vyběhne podruhé před pokynem rozhodčího	-50	-40
- pes vybíhá na pokyn rozhodčího	- 5	- 5
- doplňující povel k vysílání psa (povolen zvukový povel)	-10	-10
- každé nesprávné chování před, nebo v průběhu cviku	- 50	-40
- pes ihned nekousne, každá vteřina	- 3	- 3
- rychlý překus, pokaždé	- 1	- 1
- nepouštění okamžitě, za každou vteřinu (1 vteřina se povoluje)	- 2	- 2
- další zákus po pouštění	- 2	- 2
- doplňkový povel k odvolání(1 zvukový povel dovolen)	- 5	- 5
- pes se nevrátí do 30 vteřin	-10	-10
- každé nesprávné chování po pouštění	-10	-10
- pes neútočí nebo nekouše (Pes nesmí provést "přerušovaný útok" a ztrácí tyto body i když jej provede).	-50	-40
- psovod opustí startovací čáru v průběhu cviku (pohyby psovoda do stran, aby měl lepší výhled na psa, jsou dovoleny, při dání povelu k puštění musí stát klidně)	-50	
- psovod využil útok v průběhu zkoušky jako nácvik	-50	-40
- pes váhá před překážkou	- 5	- 5
- pes oběhne překážku (netrestá se při návratu)	-20	

Poznámka: Při zvukovém povelu k pouštění se ihned figurant v klidu zastaví.

2.Útok s předmětyIII. ... 50 bodů II. ... 40 bodů

Vzdálenost: 30 m

Stejná ustanovení jako při "útku zepředu s holí"

Povolené předměty: (jsou určeny k tomu, aby odpoutaly pozornost psa)

- větev, chrastítko
- kapesník, noviny
- plastické folie nebo sáček, plastický kelímek prázdný nebo plný
- jakékoliv předměty vytvářející hluk (neškodné)
- atd.

Srážky: viz "útok zepředu s holí"

3. Zadržení při útěku, zákus I. 50 bodů II. + III. 30 bodů

Celkový počet bodů:	I.	II.
- vyběhnutí	10 b	10 b
- útok	30 b	10 b
- pouštění a návrat	10 b	10 b

Čas: 10 vteřin

Vzdálenost : 30 - 40 m

Figurant odbíhá, aniž by se otáčel nebo se psu uhybal. Je ozbrojen pistolí, ze které 2x vystřelí v průběhu zákusu psa. Usilovně se brání, nikoliv však brutálně, aby zákus co nejvíce omezil. Jakmile je dán zvukový povel k pouštění, zůstane ihned zcela klidně stát.

Srážky: viz "útok zepředu s holí"

4. Zadržení při útoku, přerušené 30 bodů

Vzdálenost: 30 - 40 m

Celkový počet bodů:

- vyběhnutí 10 b
- útok 20 b

Figurant se chová stejně jako při zadržení "se zákusem". Pořadí obou zadržení při útěku je každým psovodem pro svého psa vylosováno a je známo jen rozhodčím.

Po vyběhnutí psa, na pokyn rozhodčího, pomocník pro odmítání potravy mávne červeným praporekem pokud se jedná o přerušené zadržení a pomocník v kruhu dotekem na paži psovoda upozorní, aby svého psa včas, aniž by provedl zákus, odvolal. Zelený praporek zvedá, jedná-li se o zadržení se zákusem.

Po zvukovém povelu psovoda k odvolání a přivolání psa, zastaví figurant stejným způsobem svůj útek, aniž by psa dráždil, nebo střílel.

Srážky:

- vyběhnutí (srážky jako při ostatních útocích)
- pes kousne -30 b
- odvolání ve vzdálenosti 3 m od figuranta bez srážky
- za každý další metr - 2 b

Počet bodů pro přerušené zadržení se vypočítá z 1/3 bodů, dosažených v obou ostatních + body za vyběhnutí psa (základní počty bodů 30 + 30 = 60 bodů).

1. Příklad: dosažené počty bodů 28 + 26 = 54 : 3 = 18

vyběhnutí	10
	28
vzdálenost při odvolání = 5 m	-4
počet bodů za přerušené zadržení	24

2. Příklad: dosažené počty bodů $30 + 30 = 60 : 3 = 20$	
vyběhnutí na pokyn rozhodčího	5
	25
vzdálenost při odvolání 2 m	- 0
počet bodů za přerušené zadržení	25

5. Vyhledání figuranta a doprovod 40 bodů

celkový počet bodů:

- nalezení a vyštěkání 10 bodů
- doprovod 30 bodů

Počet ukrytů: 6 pevných a 1 mobilní úkryt pro potřeby rozhodčích

Čas k nalezení a vyštěkání : 2 - 3 min, dle rozhodnutí rozhodčích vzhledem k možnostem prostoru

Popis výkonu

Psovod se svým psem v doprovodu pořadatele, opustí cvičební místo. Jakmile se figurant ukryje, přichází psovod se svým psem, na pokyn rozhodčího znovu na cvičební plochu (viz "všeobecná ustanovení" - příprava na zahájení každého cviku).

Jestliže do stanoveného času pes nenajde figuranta, je cvik ukončen. Jestliže pes figuranta najde, ale do uplynutí stanoveného času neštěká, jsou odečteny body za "nalezení a vyštěkání", ale psovod, na pokyn rozhodčího, jde k úkrytu a ve cviku se pokračuje. Jestliže pes, před uplynutím času, se pohybuje stále v kruhu 3 m u psovoda, může mu tento, po odpovídající srážce bodů, dát druhý zvukový povel k nalezení.

Body za "nalezení vyštěkání" se nezadávají, jestliže pes figuranta v úkrytu kousne, je jedno zda přitom stéká či nikoliv. Pokud pes štěká, aniž by figuranta našel, následuje bodová ztráta. důležité je, aby člen sboru rozhodčích, pro zhodnocení práce, se zdržoval v blízkosti úkrytů.

Nehlídá-li pes, na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta, aby vystoupil z úkrytu a provádí doprovod. Figurant musí přesně dodržovat cestu rozhodčím určenou, která je pro všechny psy stejná. Figurant jde normálně a přirozeně, u všech psů stejně, aniž by jej dráždil.

Podle bdělosti a vzhledem k chování psa, pokusí se samostatně 3 x uprchnout, nezávisle na případný útěk z úkrytu. V průběhu pokusu o útěk může se psu různě uhýbat, aby tak získal co největší vzdálenost od psa. Utíká až do zvukového povelu psovoda, který je dán na pokyn rozhodčího. Pak musí pes do 3 vteřin provést zákus. Nehodnotí se vzdálenost, kterou případně urazí figurant po zákusu.

Jestliže pes pustí před zvukovým povelu psovoda, pokračuje figurant v útěku. Figurant pokračuje v cestě po puštění, až na pokyn rozhodčího. V průběhu doprovodu se psovod zdržuje ve vzdálenosti 3 m za nebo vedle psa, nikoliv před ním. Konec cviku oznámí rozhodčí několika zvuky houkačky.

Psovod dá pokyn "stát", figurant zůstane stát. Psovod si vezme svého psa "k noze" a je k dispozici pořadateli.

U pokusů o útěk se nezapočítávají metry, které figurant odběhne.

Srážky - pokud se týká revíru a doprovodu: (viz "všeobecné ustanovení" příslušný odstavec pro základní postoj).

- doplňující povel pro vyslání (1)	- 10
- ani na 2 povel pes nevyběhne	- 40
- pes nenajde figuranta v příslušném čase	- 40
- pes nevyštěká figuranta do příslušného času	- 10
- pes v úkrytu figuranta kousne	- 5
- pes figuranta v úkrytu nehlídá za každý docílený m při útěku	- 1
- za každé napadení při doprovodu, nebo po puštění	- 2
- za každý další povel k puštění	- 2
- za každý metr, který nechá pes figuranta utíkat	- 1

- psovod nedodrží vzdálenost 3 m k figurantu - 10
- psovod překáží figurantu v pokusu o útěk - 30

6. Obrana psovoda

(viz "všeobecná ustanovení" příslušný odstavec pro základní postoj)

Doba trvání obrany psovoda: 10 vteřin

Cvik je určen 5 ti zásadami:

1. Vždy dochází k setkání mezi figurantem a psovodem, ať již bez rozhovoru, neb s ním.
2. Stupeň obtížnosti pro psa je přizpůsoben jednotlivým třídám (I., II., III.)
3. V každé třídě musí být napadení figurantem jasné a zřetelné.
4. Pes smí reagovat pouze na přepadení svého psovoda. Figurant při napadení v průběhu 2 vteřin pevně uchopí psovoda v této době musí pes kousnout.

Některé příklady:

- Jednoduchý rozhovor při setkání figuranta se psovodem je zakončeno napadením psovoda.
- Po rozhovoru se figurant vzdálí, aby se znovu vrátil a bez okolků psovoda napadl.
- Stejně jak nahoře, navíc se figurant snaží lstí ovlivnit pozornost psa.
- Figurant napadne jinou třetí osobu, aby psa vyprovokoval k ochrannému útoku.
- Jiné osoby se vzájemně perou, aby vyzkoušely sebeovládání psa.
- Figurant napadne psovoda ihned v normální, skutečností odpovídající situaci
- atd.

Povel k puštění následuje po pokynu rozhodčího. Pes musí figuranta 5 vteřin střežit. Na konec cviku dává rozhodčí pokyn k odvolání psa.

Poznámka: V průběhu obrany psovoda, při pouštění a do doby než pes přijde "k noze", zůstává psovod ve vzdálenosti 3 m od figuranta.

Srážky :

- psovod po zvukovém povelu k zahájení cviku dá další doplňující povel - 30 b
- pes napadne před nebo při setkání či rozhovoru - 30 b
- pes kousne po setkání a před útokem, každý metr - 2 b
- pes, aniž by kousal, se vzdálí v jakékoliv části cviku od psovoda z 1m prostoru, za každý metr -1b
- pes se vzdálí od psovoda více než 10 m - 30 b
- pes napadne třetí osobu - 30 b
- pes nenapadne do 2 vteřin - 30 b
- psovod svého psa podporuje, nebo při útoku či zvukovém povelu pro puštění, je blíže než 3 m - 30 b
- každý zákus po puštění - 2 b
- pes po zvukovém povelu není u nohy psovoda do 10 vteřin - 5 b
- pes nehlídá v průběhu 5 vteřin - 5 b

7. Hlídní předmětu 30 bodů

Rozhodčí může najednou použít prvního i druhého pomocníka, ale vždy pokud je jeden v akci, druhý se musí zdržovat nejméně v 10 m vzdálenosti.

Celkem jsou 3 povinné pokusy o odebrání. Srážkové body za každou chybu se počítají celkem za všechny 3 pokusy.

Jestliže se pomocníku podaří předmět odebrat, jedno zda při 1., 2. nebo 3. pokusu, je cvik hodnocen "neobstál" (- 30 bodů).

Předmět se nachází ve středu kruhu o průměru 2 m. Kolem je ještě druhý kruh o průměru 5 m. Pomocník vnikne do kruhu a snaží se, aniž by psa napadal nebo odháněl, předmět odebrat.

Jestliže pes pustí pomocníka do kruhu 2 m, je mu dovoleno použít k ovlivnění psa všech prostředků lsti, ohrožování, nebo svedení psa. Pokus o odebrání má následovat v průběhu 30 vteřin.

V jednom ze tří pokusů, (stejně pro všechny účastníky), si může pomocník po dohodě s rozhodčím k odvrácení pozornosti psa výpomoc určitými předměty. Nesmí se ale tímto bránit proti zákusu psa.

Jakmile pes pomocníka kousne aniž tento předtím se předmětu dotkl, nebo jej sebral, musí pomocník 2 vteřiny počkat než se vzdálí dozadu, nebo pokud pes nepustí, táhne jej s sebou.

Jakmile pes pomocníka kousne po odebrání předmětu pomocníkem, ihned a bezprostředně si jej pomocník vezme k sobě a dále pokračuje jak je popsáno shora.

Jestliže se pes do předmětu zakousne, nebo si ho vezme mezi své pracky, aniž by pomocníka kousal a tento se předmětu dotkne, musí jej vytáhnout z dvoumetrového kruhu, aby rozhodčí mohl ukončit cvik na základě nedostačujícího hlídání předmětu.

Směrodatné pro vzdálenost k předmětu v okamžiku, kdy pes se zakousne, je místo kde se nachází pomocník. Nechá-li se pes pomocníkem odtáhnout, počítá se vzdálenost od místa, kde se nacházel pes (s prackami vně jednoho z kruhů). Jestliže zjistí rozhodčí, že přes úspěšné provedení nebylo hlídání provedeno bezzávadově, má právo, dle "všeobecného chování", udělit srážkové body.

Srážky:

- pes kousne uvnitř 2 m kruhu, aniž by se pomocník dotkl hlídaného předmětu - beze srážky
- pes kousne uvnitř 2 m kruhu a nechá se až k jeho okraji odtáhnout - beze srážky
- pes kousne uvnitř 2 m kruhu a nechá se z něj odtáhnout, za každý metr - 1 b
- pes kousne a nechá se odtáhnout až k 5 m kruhu - 15 b
- pes se nechá odtáhnout přes 5 m kruh a nepustí do 10 vteřin - 30 b
- pes si nechá předmět odebrat a kousne až uvnitř příslušného kruhu, za 1 metr - 1 b
- pes si nechá předmět odebrat a nechá si s ním pomocníka odejít za 5 m kruh - 30 b
- pes kousne mezi 2-5 m - 5 b

VII. Počty bodů dle tříd.

K dosažení jednotlivých vzestupných stupňů těžkosti, je soutěž rozdělena do 3 tříd:

- 200 bodů ve třídě I.
- 300 bodů ve třídě II.
- 400 bodů ve třídě III.

Níže uvedená tabulka ukazuje počet bodů za cvik a třídu, jakož i celkový počet bodů.

Cviky	třídy		
	I.	II.	III.
Volné sledování	6	6	6
Nepřítomnost psovoda	10	10	10
Vysílání vpřed	12	12	12
Polohy	10	20	20
Odmítání potravy	5	10	10
Přinášení odhozeného předmětu	12	12	12
Vyhledávání předmětu (malého dřeva)	-	15	15
Kolmá stěna	-	15	15
Skok do výšky (překážka), třída I. dle výběru jen jeden skok	15	20	20
Skok do dálky	-	-	15
Útok zepředu s holí (překážky v II. + III.)	50	40	50
Zadržetí při útěku, zákus	50	30	30
Zadržetí při útěku, přerušené	-	-	30
Vyhledání figuranta a doprovod	-	40	40
Obrana psovoda	30	30	30
Útok zepředu s předměty	-	40	50

Hlídaní předmětů	-	-	30
Celkem	200	300	400

VIII. Závěr

Překlad francouzské verze z roku 1994 do němčiny provedla Claudia Frey, z německé verze do češtiny Ferdinand Ritter.

Při nejasnostech platí originální verze v jazyce francouzském.

Basel (Švýcarsko), leden 1994.

Jednotlivé členské zemské organizace FCI jsou zmocněny, aby zvážily a případně odsouhlasily konání akcí dle tohoto zkušebního řádu na svém území.

Přijato komisí pro pracovní kynologii FCI dne 5 září 1994 ve Varese v Itálii.

Varese, 5 září 1994.